

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/media-o-ipn/41611,PRZEGLAD-MEDIOW-6-wrzesnia-2017.html>
2019-10-20, 12:00

PRZEGLĄD MEDIÓW - 6 września 2017

KRÓTKO

IPN: nie ma powodów, by wznowiać śledztwo ws. zbrodni w Jedwabnem –

28 sierpnia 2017 roku prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku przesłuchał świadka, 90-letnią mieszkankę Orzysza w sprawie zabójstw osób narodowości żydowskiej, dokonanych 10 lipca 1941 roku w Jedwabnem. Z wnioskiem o przesłuchania tegoż świadka wystąpił do Komisji jeden z mieszkańców Białegostoku, który domagał się też wznowienia postępowania (prawomocnie umorzonego w 2003 roku) i „dokończenia przerwanej w 2001 r. ekshumacji szczątków zamordowanych Żydów znajdujących się w stodole w Jedwabnem”. „W toku przesłuchania świadek nie podał jednak ani nowych, nieznanych dotychczas okoliczności dotyczących przebiegu wydarzeń z 10 lipca 1941 roku w Jedwabnem, ani na temat jego sprawców” poinformował IPN w wydanym we wtorek komunikacie, z powołaniem się na prok. Janusza Romańczuka, szefa pionu śledczego białostockiego oddziału Instytutu, gdzie prowadzone było śledztwo w sprawie zbrodni w Jedwabnem. Jak poinformował prokurator Romańczuk, „przesłuchanie nie doprowadziło zatem do ujawnienia okoliczności uzasadniających podjęcie na nowo i kontynuowanie prawomocnie umorzonego śledztwa”. *PAP, dzieje.pl, wpolityce.pl, radio.bialystok.pl, gazetaprawna.pl, 5 września 2017.*

IPN: Aleja Przyjaźni w Gruzji - delegacja posadziła pierwsze drzewo –

prezes IPN wraz z delegacją Instytutu zostali zaproszeni do posadzenia pierwszego drzewa przy Alei Przyjaźni na terenie Akademii Policyjnej w Tbilisi. Rektor uczelni chciał w ten sposób uczcić przyjaźń polsko-gruzińską i wyrazić wdzięczność wobec kraju i narodu Lecha Kaczyńskiego. – Goście są dla nas darem – a szczególnie goście, którzy pomagają nam tworzyć oraz udostępniać archiwa, zabezpieczające naszą wiedzę o sowieckim reżimie i ofiarach komunizmu – to prawdziwy skarb – powiedział rektor Akademii pułkownik Givi Mikanadze. Współpraca polskich i gruzińskich historyków już zaowocowała wydaniem źródeł dotyczących okresu wielkiego terroru 1937-1938, podczas którego w Gruzji ucierpieli także Polacy. Gruzini dotarli także do dokumentów, które zawierają kluczowe informacje o tzw. operacji polskiej NKWD z 1937 roku, w której celem sowieckiego reżimu była eksterminacja naszego narodu w komunistycznym imperium. Prezes IPN Jarosław Szarek zapewnił o gotowości Instytutu do udzielenia pomocy archiwistom gruzińskim, by mogli unowocześnić swe instytucje oraz pracować nad edycją źródeł. – Chciałbym zaprosić wszystkich Gruzinów na obchody stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę w 2018 roku – powiedział prezes w miejscowej

telewizji. – Oba nasze kraje wywalczyły wolność w 1918 r., ale Gruzja straciła ją trzy lata później. Wtedy to Rzeczpospolita stała się domem dla wielu emigrantów z Kaukazu – przypomniał. W czasie wizyty, która trwa od 4 do 7 września, Jarosław Szarek zapewnił także wiceministra spraw wewnętrznych Gruzji Shalwę Khutsishvilię, że Instytut wesprze poszukiwania i identyfikację ofiar komunizmu w Gruzji. – Skoro jesteśmy największą instytucją tego typu na całym obszarze postsowieckim, to jesteśmy zobowiązani dzielić się wypracowaną wiedzą i umiejętnościami z innymi krajami – tłumaczył dr Szarek. Zapewnił, że grupy robocze z Polski przyjadą do Tbilisi z pomocnymi materiałami i najlepszymi ekspertami. – Wspaniały naród gruziński przetrwał najazdy, okupację i totalitaryzm dzięki sile duchowej, jaką czerpie ze swojej dumnej historii i kultury – podkreślił. *PAP, 5 września 2017.*

IPN uruchomił dwa Przystanki Historia w regionie radomskim – dwa Przystanki Historia powstały w regionie radomskim. Jeden, w Domu Pamięci ks. Romana Kotlarza w Pelagowie, a drugi w Puszczy Kozienickiej. Celem placówek jest popularyzacja historii poprzez działalność edukacyjną Instytutu Pamięci Narodowej. – Te dwa przystanki w pewien sposób spinają klamrą historię ziemi radomskiej – powiedział prof. Panfil naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Lublinie na konferencji prasowej w Pelagowie. Jak zaznaczył, centrum znajdujące w dawnej gajówce w okolicach Augustowa w Puszczy Kozienickiej ma skoncentrować się na działalności oddziałów leśnych Armii Krajowej i żołnierzy podziemia niepodległościowego. Placówka w Pelagowie, w podradomskiej gminie Kowala, poświęcona jest natomiast pamięci ks. Romana Kotlarza, kapłana związanego z protestem robotniczym w czerwcu 1976 r. w Radomiu. W Pelagowie prowadzona ma być przede wszystkim działalność edukacyjna. IPN planuje m.in. spotkania z młodzieżą oraz wycieczki po historycznych miejscach w okolicy. Według dr. Arkadiusza Kutkowskiego z radomskiej delegatury IPN, w centrum gromadzone będą również informacje na temat życia kapłana. Pracownicy IPN mają nadzieję, że do placówki w Pelagowie będą zgłaszać się osoby, które znały ks. Kotlarza i mogą przekazać informacje, dokumenty czy fotografie, które do tej pory nie znalazły się w zasobach IPN. Przystanek Historia w Puszczy Kozienickiej to Centrum Edukacyjne Żołnierzy Wyklętych. Jak podkreślił prof. Marek Wierzbicki z radomskiego IPN celem placówki będzie wychowanie patriotyczne i przekazywanie wiedzy historycznej młodemu pokoleniu. Zdaniem dyr. lubelskiego oddziału IPN Marcina Krzysztofika, dwa nowe Przystanki Historia są dobrym przykładem współdziałania IPN z lokalnymi społecznościami oraz organizacjami pozarządowymi, m.in. Stowarzyszeniem Wspierania Rozwoju Gminy Kowala oraz Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej. *PAP, dzieje.pl, mojradow.pl, portalsamorzadowy.pl, 5 września 2017.*

IPN dla młodzieży z Wileńszczyzny – w Domu Kultury Polskiej odbyło się kolejne spotkanie z serii Przystanek Historia. Tym razem organizatorzy zmienili

nieco formułę wydarzenia. Po raz pierwszy Instytut Pamięci Narodowej zaprezentował zajęcia skierowane głównie do młodzieży. – Jestem bardzo zbudowany postawą młodzieży, która brała udział w dzisiejszym spotkaniu. Zaskoczyła mnie pozytywnie zarówno frekwencja, jak i zaangażowanie uczestników — podkreślił dr Waldemar Brenda, naczelnik Biura Edukacji Narodowej Oddziału IPN w Białymstoku. Zajęcia, jakie zaproponowali organizatorzy, składały się z dwóch części. Najpierw odbyła się część przeznaczona dla uczniów polskich szkół. Była to lekcja na temat „Bohaterowie niezwycześni — żołnierze »Wilka« i »Łupaszki« w obronie niepodległości”, którą przeprowadziła dr hab. Danuta Jastrzębska-Golonkowa. Drugą częścią spotkania był wykład prof. dr hab. Tadeusza Wolszy „Polskie podziemie niepodległościowe w latach II wojny światowej i po 1945 r.”. Zajęcia dla młodzieży trwały półtorej godziny. Uczniowie dowiedzieli się o I i II konspiracji polskiego podziemia niepodległościowego podczas II wojny światowej i później. Poznali również życiorysy najbardziej znanych żołnierzy. Dowiedzieli się o Macieju Kalenkiewiczu „Kotwiczu”, Aleksandrze Krzyżanowskim „Wilku”, Janie Borysewiczu „Krysi”, Antonim Olechnowiczu „Lawiczu”, Witoldzie Pileckim i żołnierzach wyklętych II konspiracji: Danucie Siedzikówniej „Ince”, Łukaszu Cieplińskim „Pługu”, Kazimierzu Kamieńskim „Huzarze”, Hieronimie Dekutowskim „Zaporze”. Wrześniowe spotkanie otwiera nowy cykl zajęć, które będą realizowane w tym roku szkolnym.

kurierwilenski.lt, zw.lt, 5 września 2017.